

CAN SİMİDİ İHRACAT

Ekonomi
ikinci çeyrekte
%2.1
ilk yarıda
%3.3
büyüdü

İkinci çeyrek büyümesi
%2.1

İlk yarıda ekonomide büyüme
%3.3

Türkiye ekonomisinin büyüklüğü
797.5 milyar dolar
Kişi başına milli gelir
10.807 \$

Türkiye ekonomisinin TL cinsinden büyüklüğü
1.5 trilyon lira

Dış ticaretin büyüme katkısı
2.9 puan

EKONOMİ FRENE BASTI. İkinci çeyrekte ancak yüzde 2.1 büyüdü. Büyümenin lokomotifini ise yine ihracat. Sanayi frene bastı, vatandaşın tüketimi azaldı, özel sektörün fabrika yatırımlarındaki düşüş ise ekonominin daha çok büyümesini engelledi. Yıl sonu hedefi yüzde 4 büyüme ise artık riskte.

EKONOMİ FRENE BASTI
(Yıllara göre büyüme)

2003
%9.4

2010
%9.2

2014*
%3.3

Ekonomiyi kim büyüttü?

6 AYLIK

	Büyüme (%)	Etkisi (puan)
Üretim	1.8	0.01
Tarım	0.2	0.01
Sanayi	3.6	0.91
İnşaat	3.8	0.23
Ticaret	1.8	0.24
Ulaştırma	3.1	0.39
Bilişim	2.1	0.06
Finans	10.7	1.28

Harcama

	Büyüme (%)	Etkisi (puan)
Üretim	1.8	1.36
Vatandaşın tüketimi	5.6	0.59
Devletin tüketimi	2.7	0.12
Kamu yatırımı	-2.9	-0.61
Özel yatırım	8.1	2.12
İhracat	-2.1	0.63
İthalat	-	-0.74
Stok üretimi	-	-

İKİNCİ ÇEYREK

Üretim

	Büyüme (%)	Etkisi (puan)
Üretim	1.8	-0.13
Tarım	-1.8	-0.13
Sanayi	2.0	0.50
İnşaat	2.6	0.15
Ticaret	0.3	0.05
Ulaştırma	2.8	0.35
Bilişim	5.7	0.15
Finans	7.1	0.82

Harcama

	Büyüme (%)	Etkisi (puan)
Üretim	1.9	0.29
Vatandaşın tüketimi	2.4	0.25
Devletin tüketimi	-0.9	-0.04
Kamu yatırımı	-4.1	-0.87
Özel yatırım	5.5	1.47
İhracat	-4.6	1.42
İthalat	-	-0.44
Stok üretimi	-	-

Vatandaş nereye harcadı

	Büyüme (%)	Etkisi (puan)
Üretim	81.121	16.31
Gıda, içki, tütün	14.795	1.82
Giyim ve ayakkabı	57.486	8.33
Konut, su, elek, doğ. gaz	23.066	9.29
Mobilya, ev aletleri	9.255	9.53
Sağlık	64.591	12.85
Ulaştırma, haberleşme	-	-

Maliye Bakanı Mehmet Simsek

Yüzde 4 hedefi zorda

"Bu yılın ikinci çeyreğinde büyüme bir miktar ivme kaybetti. Yaz aylarında yaşanan kuraklık, AB'de devam eden ekonomik sorunlar ile Irak ve Ukrayna kaynaklı jeopolitik gerginlikler yıl sonunda büyümenin OVP'de öngörülen yüzde 4'lük tahminin altında kalma riski arttı."

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci

İşte bu yüzden faiz indirilmeli

"İç talebin büyüme katkısı düştü. Bu katkının etkileyen faktör faiz oranları ve kredi kullanımı. Bu çerçevede Merkez Bankası'na faiz konusundaki stitemlerimizin sebebi verilerde daha net olarak görülebilir. Faiz kemeri çok sıkı ve iç talep katkısı negatifte indi."

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan

Büyüme makas değişirmeli

Büyüme rakamları bize şunu göstermektedir ki; Türkiye'nin 10 yıldır büyüme yolunda sırım dayadığı sektörler, rollerini tamamlamıştır. Türkiye, artık daha yüksek düzeyde büyüme için ciddi bir makas değişikliğine, yani sürdürülebilir bir büyüme için sanayiye ve üretime yönelmek durumundadır."

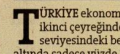
TİM Başkanı Mehmet Büyükeksi

İtici güç ihracat

Büyümenin ana kaynağının ilk çeyrekte olduğu gibi ikinci çeyrekte de ihracat olması son derece önem taşıyor. Güçlenen sanayi rakamları ile yılın ikinci yarısında genel büyüme verilerinin daha iyi olacağını bekliyoruz. Yılsonunda yüzde 3 ile 4 bandında bir büyüme bekliyoruz."

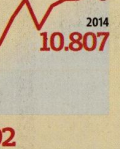
Sebnem TURHAN

TÜRKİYE ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde yüzde 2.7 seviyesindeki beklentilerin altında sadece yüzde 2.1 büyüdü. Yılın ilk yarısında ekonomideki büyüme ise yüzde 3.3 olarak belirlendi. Türkiye İstatistik Kurumu'nun dün açıkladığı verilere göre ekonomideki büyümeye en büyük katkı ihracattan geldi. Vatandaşın tüketimden elini çektiği, özel sektörün yatırımlara ara verdiği ikinci çeyrekte büyümeye alınan tüm önlemlere rağmen finans sektörü de büyük katkı yaptı. Yılın üçüncü çeyreğinde ise ihracatın başında işid derdi var. Temmuz ve ağustosta Irak başta olmak üzere ihracatta büyük düşüşler yaşandı. Avrupa Birliği ülkelerinde ise büyüme durdu. Bir darbe de oradan. Tek umut iç talepte hafif canlanma gözlenmesi ve temmuzda sanayideki kopurdanma. Tüm bunlar hükümetin yıl sonu yüzde 4'lük hedefine ulaşamayacağını da habercisi.

KİŞİ BAŞI MİLLİ GELİR

(DOLAR)

BİRİNCİ ÇEYREĞE GÖRE EKONOMİ KÜÇÜLDÜ (%)

2012'DEN BERİ İLK KÜÇÜLME

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış GSYİH ikinci çeyrekte birinci çeyreğe göre yüzde 0.5 azaldı bu 2012 ilk çeyreğinden beri ilk yaşanan ilk daralma. Yılın ikinci çeyreğinde büyümeyi yüzde 5.5 büyüyen ihracat ve yüzde 4.6 küçülen ithalat 2.9 puan, yüzde 1.9 büyüyün vatandaşın tüketimi 0.3 puan, yüzde 2.4 artan devletin tüketimi 0.3 puan yukarı çekenken, yüzde 4.1 daralan özel yatırımlar 0.9 puan, stoktan satışlar ise 0.4 puan aşağı çekti. İnşaat yatırımlarındaki yüzde 4.3'lük artışa rağmen fabrika yatırımlarındaki yüzde 7.6'lık daralma özel sektör yatırımlarının katkısını etkisiz bıraktı. Tarım sektörü ikinci çeyrekte yüzde 1.8 daraldı ve 0.13 puan az büyüdü."

“Üretime yönelmek zorundayız...”

ikinci çeyrek büyüme rakamının Türkiye'nin son 10 yıldır büyüme yolunda sırtını dayadığı sektörlerin rollerini tamamladığını ortaya koyduğunu belirten **İstanbul Sanayi Odası Erdal Bahçivan**, “Türkiye, daha yüksek düzeyde büyüme için sanayiye ve üretime yönelmek durumunda” dedi.

Ekonomi daraldı

Türkiye ekonomisi 2014'ün ikinci üç ayında dönemsel olarak yüzde 0.5 daraldı. Bu rakam 2009 krizinden bu yana dönemsel bazda en yüksek gerileme oldu

RECEP ERÇİN

TÜRKİYE ekonomisi 2014 yılının Nisan-Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla sabit fiyatlarla yüzde 2.1 oranında büyüdü. Piyasa beklentisi ise ekonominin yüzde 2.8 oranında büyüyeceği yönündeydi.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıkladığı rakamlara göre; böylece cari fiyatlarla milli hasıla (gayri safi yurt içi hasıla-GSYİH) 1 trilyon 565 milyar 181 milyon TL'ye ulaştı. Takvim etkisinden arındırılmış sabit fiyatlarla milli hasıla değeri ise 2014 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 2.4'lük artış gösterirken, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış milli hasıla değeri bir önceki çeyreğe göre yüzde 0.5 azaldı.

TÜKETİM VE YATIRIM AZALDI

Bu rakam Türkiye ekonomisinin yavaşlama eğilimine girdiğini ortaya koydu. Yılın ikinci çeyreğinde açıklanan sanayi üretim rakamları büyümenin yüzde 2-2.5 arasında oluşacağına işaret ediyordu. Temmuz'da açıklanan arındırılmamış sanayi üretimindeki gerileme düşünlüğünde ekonomideki yavaşlama yılın üçüncü çeyreğinde de süreceği benziyor.

Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Araştırmalar Merkezi'nin (BETAM) araştırmasına göre de; ikinci çeyrekteki daralma bir önceki çeyreğe kıyasla tüketim, yatırım, kamu harcamaları ve ihracat kalemlerinin hepsinde meydana gelen düşüştü kaynaklandı. Bu çeyrekte artan tek kalem yüzde 1'lik artış ile stoklar oldu.

5 YILDIR EN YÜKSEK RAKAM

Böylece 2014'ün ilk üç ayında 2013'ün son üç ayına göre yüzde 1.8 büyüyen Türkiye ekonomisi bu yılın ikinci üç ayında yüzde 0.5 daralmış oldu. Çeyreklik bazda bakıldığında ekonomi en son 2012'nin ilk çeyreğinde yüzde 0.2 oranında daralmıştı. Buna göre 2009 yılındaki ekonomik krizden sonra çeyreklik bazda en yüksek daralma

**Büyüme düştü
cari açık aynı kaldı**

AÇIKLANAN büyüme rakamlarını değerlendiren ekonomist Nazif Ekzen, 2014'ün ikinci üç aylık döneminde geçen yıla kıyasla görülen yüzde 2.1'lik büyümeye karşın cari açığın düşmediğini söyledi. Açıklanan rakamlarda en dikkat çeken sonuçun büyüme ve cari açık sonuçları olduğunu belirten Ekzen, "İlk çeyrek dönemde yüzde 4.7 büyüme gerçekleşirken cari açık GSYİH'nin yüzde 6.3'ü olmuştu. Dün açıklanan II. çeyrek büyüme yüzde 2.1 olarak gerçekleşirken cari açık yüzde 6.2 oldu. İki çeyrek dönem arasında büyüme hızı yarı yarıya gerilerken cari açık düşmüyor" dedi. Yüzde 2.1 oranında bir büyümeye yüzde 6.2 oranında cari açık veriliyor olmasının çok dramatik bir sonuç olduğuna dikkat çeken Ekzen, "Yaşamakta olduğumuz dar boğazın en somut göstergesi" diye konuştu. Buna göre 2014'ün ilk üç ayında 11.6 milyar dolarlık cari açık verilmişti. Bu rakam ikinci üç ayda 12.4 milyar dolara yükseldi. Yılın ilk altı ayında oluşan büyüme ve cari açık oranı da yüzde 6.27 olarak hesaplandı.

SANAYİCİ: Büyüme makas değiştirmeli

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan da yaptığı açıklamada, şu ifadeleri kullandı: "Türkiye'nin son 10 yıldır büyüme yolunda sırtını dayadığı sektörler, rollerini tamamlamıştır. Türkiye, artık daha yüksek düzeyde büyümek için ciddi bir makas değişikliğine, yani sürdürülebilir bir büyüme için sanayiye ve üretime yönelmek durumundadır."

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi de ihracatın büyüme katkısını, "Büyümenin net ihracat katkısı ile yavaşlamaya rağmen nispeten daha dengeli bir hale geldiğini görüyoruz. 2. çeyrekte ihracat yüzde 5.5 artarken, ithalat yüzde 4.6 oranında düşüş kaydetti. Böylelikle ihracatın katkısı 1.5 puan, net ihracatın katkısı ise 2.9 puan oldu. Bu ise, ilk çeyrekte olduğu gibi, büyümenin ağırlıklı olarak dış ticaret ile desteklendiğini ortaya koydu" şeklinde değerlendirdi.

yaşandı. 2009'un üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla ekonomi yüzde 2.8 oranında daralmıştı.

DOLAR BAZINDA YÜZDE 6 DÜŞTÜ

Türkiye ekonomisi dolar bazından bakıldığında da geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6 oranında daralma yaşandı. Geçen yılın ilk 6 ayında 409.5 milyar dolar olan milli hasıla bu yıl 385 milyar dolarda kaldı. Kişi başına düşen gelir de sabit fiyatlarla 10 bin 807 dolar olarak kaydedildi. Diğer yandan daha önce açıklanan 2014 yılı birinci çeyrek (Ocak-Mart dönemi) büyüme rakamı yüzde 4.3'ten yüzde 4.7'ye, 2013 için yıllık büyüme de yüzde 4'ten yüzde 4.1'e revize edildi.

YÜZDE 4 BÜYÜME TEHLİKEDE

Rakamlara ilişkin yazılı bir açıklama yapan Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "Parasal sıkılaşma, yürürlüğe konulan makro ihtiyati tedbirlerin gecikmeli etkisi, yavaşlayan AB ekonomisi ve jeopolitik gerginliklerin etkisiyle 2014 yılının ikinci çeyreğinde büyüme bir miktar ivme kaybetmiştir" dedi.

Yaz aylarında yaşanan kuraklık, AB ülkelerinde devam eden ekonomik sorunlar ile Irak ve Ukrayna kaynaklı jeopolitik gerginliklere dikkat çeken Şimşek, bu gelişmelerin yıl sonunda Orta Vadeli Program'da (OVP) öngördükleri ekonomik büyümenin, yüzde 4'ün altında kalma riskini artırdığını ifade etti. Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz da büyüme rakamlarının beklentilerinin altında olduğunu belirtirken, "Büyüme için yeni bir tahmin ortaya koyacağız" dedi.

Türkiye ilk 10'da yok

AÇIKLANAN büyüme rakamı sonrası Türkiye, yılın ikinci çeyreğinde en çok büyüyen ilk 10 ülke arasında kendine yer bulamadı. Cnbce.com'da yer alan listede ülkelerin büyüme hızları şöyle sıralandı: Yüzde 7.5 Çin, yüzde 5.7 Hindistan, yüzde 5.1 Endonezya, yüzde 3.9 Macaristan, yüzde 3.5 Güney Kore, yüzde 3.3 Polonya, yüzde 3.2 İngiltere, yüzde 3.1 Avustralya, yüzde 2.7 Çek Cumhuriyeti, yüzde 2.5 ABD, yüzde 2.5 Kanada, yüzde 2.4 Singapur, yüzde 2.1 Türkiye, yüzde 1.3 Almanya.

2,1'LİK 2. ÇEYREK BÜYÜME RAKAMI ŞAŞIRTTI, PİYASALARDA ATEŞ YÜKSEK Beklenti altında kalan büyüme, doları uçurdu

Büyüme verileriyle yükselen dolardaki hararet tüm piyasalara yayıldı. Dolar bazında yüzde 4,8 gerileyen Türkiye, ancak 2. çeyrekte Avrupa'dan daha yüksek oranda büyüme datalarıyla teselli buldu.

İngiltere'den bağımsızlık için mücadele veren İskoçya 18 Eylül'deki referandumuna hazırlanırken son anket-

lerden bağımsızlık lehine çıkan sonuçlar küresel piyasalardaki ateşi alevlendirdi. Küresel piyasaların baskısıyla hareket eden Türkiye'deki iç piyasalar da bu defa Türkiye'de dün açıklanan büyüme rakamlarının olumsuz sonuçlarına takıldı. Türkiye'nin tek tesellisi Avrupa Birliği ülkelerindeki büyümelerden daha yüksek oranda veriler elde etmesiyle teselli buldu.

DOLAR 2,21'İ GÖRDÜ

Türkiye yılın ikinci çeyreğinde yüzde 2,1 büyüme ile yüzde 2,65-2,75 arası beklentilerin altında kaldı. Bu veri doları 2,21 liraya taşıdı. Dolar 26 Mart'tan bu

vana gördüğü en yüksek seviye olan 2,2103'ü gördü. Borsa İstanbul 100 (BIST 100) endeksi yüzde 0,8 geriledi ve 79.400 seviyelerine indi. Gösterge tahvildeki faiz ise yüzde 9,17'ye yükseldi.

İLK 6 AYDA 3,3 BÜYÜDÜ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, üretim yöntemiyle gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) lira bazında yüzde 2,1 büyürken, dolar bazında yüzde 4,8 geriledi. TÜİK verilerine göre yılın ilk yarısındaki lira bazındaki büyüme de yüzde 3,3 olurken, dolardaki gerileme de yüzde 6,0'ı buldu.

Diğer yandan piyasa analistleri, küresel piyasalardaki dolar talebinin gelişen ülkelerde oluşturduğu negatif havanın, birkaç gün önce açıklanan sanayi üretiminin ardından dün GSYH'nın da beklentilerin altında kalması ile lira varlıkları üzerindeki etkisini artırdığını belirterek, gelmesi muhtemel tepki alımlarının beklendiğini söylediler. Analistler, piyasalarda iç dinamiklerin öne çıkacağını, bu yüzden devam eden satış baskısının ardından gelebilecek tepki alımlarının sınırlı kalabileceğini tahmin ettiler.

Makas değiştirmek gerekiyor

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, "Türkiye, artık daha yüksek düzeyde büyümek için ciddi bir makas değişikliğine, sürdürülebilir bir büyüme için sanayi ve üretime yönelmek durumunda" dedi. Bahçivan ikinci çeyrek büyüme rakamlarını değerlendirdi. İkinci çeyrek büyüme Türkiye'nin son 10 yıldır

büyüme yolunda sırtını dayadığı sektörlerin rollerini tamamladığını ortaya koyduğunu belirten Bahçivan, "Bu aktörün de sanayi, yani üretim olduğu gerçeğiyle karşı karşıyayız" değerlendirmesinde bulundu.

Yılın ikinci yarısı daha iyi olacak

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi, güçlenen sanayi rakamları ile yılın ikinci yarısında genel büyüme verilerinin daha iyi olacağını beklendiklerini belirterek, "Yıl sonunda yüzde 3 ile yüzde 4 bandında bir büyüme bekliyoruz. Nitekim ihracatçının beklentisi de yıl sonunda yüzde 4'lük büyüme rakamına ulaşılacağı yönünde gerçekleşmişti" değerlendirmesinde bulundu.

Büyükekşi, TÜİK tarafından açıklanan ikinci çeyrek büyüme rakamlarına ilişkin Türkiye ekonomisinin yüzde 2,1, yılın ilk yarısında ise yüzde 3,3 büyüdüğünü belirterek, ancak büyüme temposunun genel olarak daha yukarıda olmasının beklendiğini kaydetti.

Piyasaların gerginliği

FED VE FITCH KAYNAKLI

Borsa İstanbul'da dün yaklaşık 3 bin puan kaybetti. Geçtiğimiz haftalarda 2.08 sınıma kadar düşen doların ise üç günde 2.20 TL'yi aşması para piyasalarında tedirgin etti. Akademisyenler, iç ve dış piyasalardaki gelişmelerin birleşmesinden kaynaklanan olumsuz tabloya dikkat çekti.

ALKİN: FED KARARI TARTIŞILDI

FED'i 17 Eylül'deki beklenen faiz kararına işaret eden Prof. Dr. Kerem Alkin, "Herkes gardımı almaya çalışıyor. Dolar endeksi çok gücümeye başladı. Bu TL'ye de yansıyor" dedi. Ayrıca, Fitch'in Türkiye değerlendirmesiyle ilgili tartışma olduğunu belirten Alkin, "3. çeyrek rakamları beklenenin iyi çıkar, enflasyon yumaşması iyiyi dönme eğilimi olacaktır" diye konuştu.

YÜLEK: KRİZ YOK İYİLEŞME VAR

Düşüşlerin rasyonel olmadığını söyleyen Prof. Dr. Murat Ali Yülek ise, "Famlik havası var. Yurtdışından Fed'in açıklamalarıyla ilgili piyasasın yanlış bir değerlendirme var. Belki yarın belki de bir gün sonra tepki alımları gelir ve yukarı yönlü bir seyir izler" dedi. **o ŞUAYIP ALABAY - İSTANBUL**

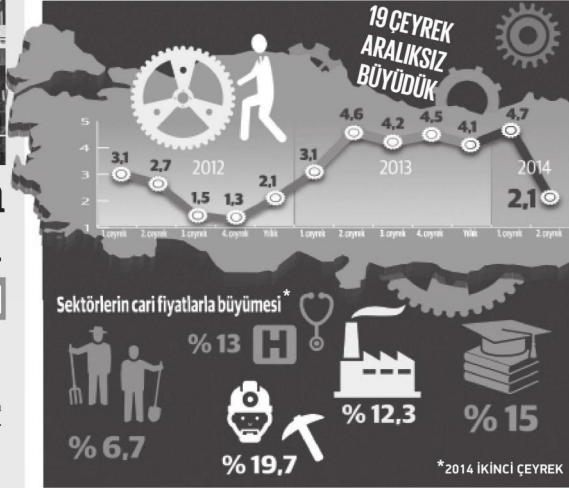
Türkiye'de %6 büyüme olmalı

Büyüme rakamlarının etkisinin piyasalar üzerinde büyük bir negatif etki oluşturduğuna dikkat çeken Prof. Dr. Eser Karakaş, "Büyüme Türkiye'yi tatmin edecek bir rakam olmaktan çok uzaktır. Türkiye'nin yüzde 5-6'nın üzerinde büyüme oranlarına ihtiyacı var ki hem istihdam taleplerini karşılayabilsin, hem sosyal barışı oluşturursun" diye konuştu. Fed'in faiz ihtimaliyle birlikte bir tedirginlik oluştuğunu kaydeden Karakaş, "Bunların hepsi bir araya geldiği zamanda dolar üzerinde baskı yaratıyor, büyüme aşağıya çekiyor" ifadelerini kullandı.

Eser Karakaş

Büyümeye devam

Restorasyona ihtiyaç var

Konya Sanayi Odası (KSO) Başkanı ve TÜBİTAK Yönetim Kurulu Üyesi Memiş Kütükcü, Türkiye ekonomisi'nin, 2014'ün 2. çeyreğinde yakaladığı yüzde 2,1'lik büyümeye ilişkin; dünyanın büyük bir siyasal ve ekonomik sınavdan geçtiği, Türkiye'nin ise seçimi süreci yaşadığı bu dönemde ekonominin 19 çeyreklik büyüme

devam etmesinin memnuniyet verici olduğunu belirtti. Bunun yanında Kütükcü, 2023 hedefleri için ekonomide sanayi üretiminin öncelikle bir restorasyona ihtiyaç duyulduğunu da kaydetti. Ahmet Davutoğlu Başbakanlığında 62. Hükümetin ekonomi prog-

ramındaki; "tekelbetçi, yenilikçi, yeni Türkiye ve yapısal dönüşüm" ifadelerinin bu ekonomik restorasyonun işaretçisi olduğunu vurgulayan Kütükcü, yılın üçüncü ve dördüncü çeyreğinde Türkiye'nin büyümede daha iyi bir performans göstermesini bekladiklerini bildirdi.

Memiş Kütükcü

Bu yılın 2. çeyreğinde %2,1 büyüyen Türkiye ekonomisi, üst üste 19 çeyreklik bir performansla ulaştı. **Büyümedeki istikrara rağmen 2. çeyreğin beklentilerin altında kalması OVP'deki %4'lük hedefin zora girmesine neden oldu.** Hükümet yetkilileri, yüksek faiz, kuraklık ve jeopolitik gerginlikleri yavaşlamanın gerekçesi olarak dile getirdi.

Büyümede revizyon sinyali veren Kalkınma Bakanı Yılmaz, **"Yeni OVP'de muhtemelen %3 ile 4 arası bir beklentimiz olacak"** dedi. İş dünyası sanayinin katkısıyla 2. yanda daha güçlü bir performans beklerken, ekonomistler ise bu verilerin Merkez Bankası üzerinde faizi düşürme baskısı oluşturacağını vurguladı.

o EKONOMİ SERVİSİ - İSTANBUL

Türkiye ekonomisi, 2014'ün ikinci çeyreğinde yakalanan 2,1'lik büyüme ile üst üste 19 çeyrek büyüme gerçekleştirdi. Ekonomi büyüme geleceğini devam ettirmesine rağmen Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK), yüzde 4,7 olarak revize ettiği 2014 ilk çeyrek büyümesinin ve beklentilerin altında kalarak bir miktar yavaşlama sergilemiş oldu. TÜİK'in yılın ikinci çeyreğine ilişkin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) sonuçlarına göre, 2014 yılının ilk yarısında yüzde 3,1'lik bir büyüme ortalaması yakalayan ekonomimiz, Orta Vadeli Program'da (OVP) öngörülen yılsonu yüzde 4'lük tahminin altında kalma sinyali vermiş oldu.

SAVAŞLAR VE KURAKLIK VURDU

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, parasal sıkılaştırma, makro ihtiyati tedbirlerin gecikmeli etkisi, yavaşlayan AB ekonomisi ve jeopolitik gerginliklerin etkisi nedeniyle ikinci çeyrekte büyümenin ivme kaybettiğini bildirdi. Bakan Şimşek, "Ancak yaz aylarında yaşanan kuraklık, AB ülkelerinde devam eden ekonomik sorunlar ile Irak ve Ukrayna kaynaklı jeopolitik gerginlikler, yıl sonunda reel GSYH'nin OVP'de öngördüğümüz yüzde 4'ün altında kalma riskini artırmaktadır" dedi.

OVP'DE REVİZYON OLACAK

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz ise OVP'de 2014 yılı için yüzde 4 olan büyüme öngörülerini üzerinde çalıştıklarını belirterek, "Büyüme açısından yeni OVP'de muhtemelen yüzde 3 ile 4 arası bir beklentimiz, tahminimiz olacak" dedi. Türkiye'nin 2009 yılındaki küçülmeden sonra büyüme

sürekli devam ettiği, bunun sevindirici olduğunu söyleyen Yılmaz, "Yüzde 4,3'ten 4,7'ye revize edildi ilk çeyrek. İkisini birlikte düşüncüdeğimiz zaman ilk yarın için beklentilerimizden çok farklı bir tabloyla karşı karşıya değiliz" değerlendirmesinde bulundu.

FAİZ İNDİRİMİ GELEBİLİR

Merkez Bankası'na faiz konusundaki sitemlerinin sebebinin açıklanan büyüme verilerine daha net olarak görülebileceğini söyleyen Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, yıl sonunda yüzde 4 büyümeye ulaşabilmek için çeyrek performansının önemli olduğunu belirtti. Zeybekci, "İç talebin büyüme olan katkısını etkileyen faktörlerden en önemlisi şüphesiz faiz oranları ve kredi kullanımı" dedi. GSYH bu yılın ikinci çeyreğinde de talepten yavaşlama ve özel sektör yatırımlarındaki daralma nedeniyle beklentilerin altında büyürken, ekonomistler, verinin Merkez Bankası üzerinde faiz indirim baskısını artırabileceğini belirtiyor.

GSYH 2. ÇEYREKTE 30,8 MİLYAR LIRA

TÜİK verilerine göre, üretim yöntemiyle GSYH, 2014 yılı ikinci çeyreğinde geçen yıl aynı çeyreğine göre sabit fiyatlarla yüzde 2,1'lik artışla 30 milyar 803 milyon lira oldu. Sektörler içerisinde imalat sanayisi ise 2014'ün ikinci çeyreğinde sabit fiyatlarla yüzde 2'lik artışla 7 milyar 835 milyon liraya ulaştı. Bunun yanında hanehalklarının nihai tüketim harcamalarının değeri yılın ikinci çeyreğinde, sabit fiyatlarla yüzde 0,4'lik artışla 19 milyar 902 milyon lira olarak gerçekleşirken devletin nihai tüketim harcaması da sabit fiyatlarla yüzde 2,4'lük artışla 3 milyar 277 milyon lira oldu.

2. yan daha iyi olacak

Büyümenin net ihracat katkısı ile yavaşlamaya rağmen nispeten daha dengeli bir hale geldiğinin görüldüğünü ifade eden Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Mehmet Büyükeksi, "Yıl sonunda yüzde 3 ile yüzde 4 bandında bir büyüme

bekliyoruz. Nitekim ihracatçının beklentisi de yıl sonunda yüzde 4'lük büyüme rakamına ulaşacağı yönünde gerçekleşmişti" dedi. Büyükeksi, güçlenen sanayi rakamları ile yılın ikinci yarısında genel büyüme verilerinin daha iyi olacağını vurguladı.

Mehmet Büyükeksi

Büyüme yolu sanayi

Erdal Bahçivan

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Bahçivan, ikinci çeyrek büyümesinin Türkiye'nin son 10 yıldır büyüme yolunda sırtını dayadığı sektörlerin rollerini tamamladığını ortaya koyduğunu dile getirdi. Bugün sürdürülebilir bir büyüme hikayesine ve

bu hikayeyi sağlayacak yeni bir aktöre ihtiyaç duyulduğuna dikkat çeken Bahçivan, "Türkiye, artık daha yüksek düzeyde büyümek için ciddi bir makas değişikliğine, yani sürdürülebilir bir büyüme için sanayiye ve üretime yönelmek durumundadır" dedi.

TÜİK rakamları revize etti

GSYH değeri 2013 yılında, sabit fiyatlarla yüzde 4,1 artışla 122 milyar 476 milyon lira oldu. Kişi başına gayri safi yurtiçi hasıla değeri de geçen yıl, dolar

cinsinden 10 bin 807 dolar olarak hesaplandı. TÜİK, geçen yıl kişi başına düşen geliri 10 bin 782 dolar olarak açıklamıştı. Ote yandan TÜİK, geçen yılın 4 çeyreği ile

bu yılın ilk çeyreğine ilişkin büyüme rakamlarını da revize etti. Bu yılın birinci çeyreğinde yüzde 4,3 olarak açıklanan büyüme rakamı yüzde 4,7 olarak değişti.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İÇİN SANAYİYE ODAKLANMALI

Erdal Bahçivan

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı Erdal Bahçivan ikinci çeyrek büyüme rakamları ile ilgili değerlendirmesinde "Türkiye, artık daha yüksek düzeyde büyümek için makas değişikliğine, yani sürdürülebilir büyüme için sanayiye ve üretime yönelmek durumundadır. İkinci çeyrek büyüme verisi Türkiye'nin son 10 yıldır büyüme yolunda sırtını dayadığı sektörlerin rollerini tamamladığını ortaya koydu" dedi.

Büyümede hedef şaşıtı

İlk çeyrekte yüzde 4.7 büyüyen Türkiye ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 2.1'e beklentinin altında büyüdü. 6 aylık büyüme yüzde 3.3 oldu. Yıllık büyüme ve enflasyon hedeflerinde revizyon gündemde

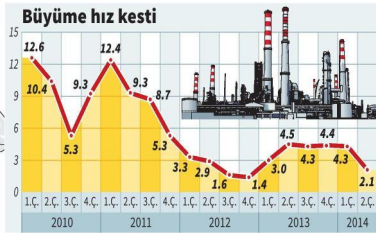
Yüksek faiz ve risk algısı tüketimi dizginleyince yatırımlar ve ithalat frenlendi. Hasat dönemine rağmen tarım yüzde 1.8 geriledi. Döviz kurunun desteğiyle ihracat, büyümenin daha da düşmesini önledi

309 milyar lirayı nereye harcadı? (milyar TL)

Gıda, içki ve tütün	81.1
Konut, su, elekt. gaz	57.4
ulaştırma, haberleşme	64.5
Çeşitli mal ve hizm.	26.9
Mobilya, ev aletleri	23.0
oteller, lokantalar	17.6
Giyim ve ayakkabı	14.7
Eğlence, kültür	11.3
Sağlık	9.2
Eğitim	3.7
Toplam	309.4

Kalem kalem büyüyen sektörler (%)

	İkinci Çeyrek	2013	2014
İmalat sanayi	2.7	2.0	2.0
Su, kanalizasyon	5.4	10.8	10.8
Tarım	6.4	-1.8	-1.8
İnşaat	7.5	2.6	2.6
Ulaştırma	3.8	2.8	2.8
Konaklama, yiyecek	11.6	2.1	2.1
Madencilik	-3.2	6.9	6.9
Elektrik gaz dağ.	2.3	4.5	4.5
Toptan ve perakende	5.2	0.3	0.3
Bilgi, iletişim	2.4	5.7	5.7
Eğitim	4.3	5.0	5.0
Kültür, eğlence	2.6	7.8	7.8

2. çeyrekte talep büyüme nasıl etkilendi?

	2013	2014
Hane halkının tüketimi	5.6	0.4
Devletin Tüketim harcamaları	8.0	2.4
Yatırımlar	3.4	-3.5
Mal ve hizmet ihracatı	0.0	5.5
Mal ve hizmet ithalatı (eksi)	12.5	-4.6

EKONOMİ SERVİSİ

Türk ekonomisi 2014'ün ikinci çeyreğinde yüzde 2.1 oranında büyüyen, beklentilerin altında bir büyüme sergiledi. Yılın ilk çeyreğinde yüzde 4.7 olan büyümenin ikinci çeyrekte hız kaybetmesiyle 6 aylık büyüme oranı yüzde 3.3'e kaldı. İkinci çeyrekteki düşük büyüme performansı, yılsonunda yüzde 4 olan yıllık büyüme hedefinde revizyon ihtiyacını ortaya koydu. Büyümeye bağlı olarak enflasyon hedeflemesinde de güncelleme ihtiyacı doğdu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) büyüme verilerini açıkladı. Tarım sektöründe kuraklık nedeniyle yıllık yüzde 1.8 oranındaki daralma ve ilk çeyrekte yüzde 5.3 büyüyen sanayinin büyüme hızını yüzde 2.4'e çekmesinin etkisiyle, ikinci çeyrek büyümesi yüzde 2.1'de kaldı. TÜİK, birinci çeyrekteki büyüme hızı yüzde 4.3'ten yüzde 4.7'ye çekti. Sonra ilk yıl büyümesini yüzde 3.3 olarak açıkladı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış GSYH, ikinci çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 0.5 azaldı, takvim etkisinden arındırılmış GSYH ise bir önceki yıl aynı döneme göre yüzde 2.4 arttı.

Yatırımlar durdu

TÜİK verilerinden yapılan hesaplamaya göre yılın ikinci çeyreğinde büyüme net ihracat 2.9 puan, yurtdışı tüketim 0.3 puan, devletin nihai tüketim harcamaları 0.3 puan yukarı çekti, özel yatırımlar büyüme hızını 0.9 puan, stok değişimleri ise 0.4 puan aşağı çekti. Devletin yatırım harcamaları ise katkı sağlamadı. Kişi başına gayri safi yurtiçi hasıla değeri 2013 yılında cari fiyatlarla 20 bin 580 lira, ABD doları cinsinden 10 bin 807 dolar olarak hesaplandı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH değeri bir önceki çeyreğe göre

yüzde 0.5 azaldı. Üretim yöntemiyle GSYH, 2014 yılı ikinci çeyreğinde geçen yıl aynı çeyreğine göre sabit fiyatlarla yüzde 2.1'lik artışla 309 milyar 803 milyon lira, cari fiyatlarla ise yüzde 9.7'lik artışla 423 milyar 921 milyon lira oldu. İmalat sanayinin 2014'ün ikinci çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 12.3'lük artışla 69 milyar 305 milyon lira, sabit fiyatlarla yüzde 2'lik artışla 7 milyar 835 milyon lira, finans ve sigorta faaliyetlerinin de bu dönemde cari fiyatlarla yüzde 8'lik azalışla 12 milyar 545 milyon lira, sabit fiyatlarla yüzde 7.1'lik artışla 3 milyar 710 milyon lira olduğu görüldü.

Tüketim hız kaybetti

Hanehalklarının nihai tüketim harcamalarının değeri yılın ikinci çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 6.1'lik artışla 292 milyar 388 milyon lira, sabit fiyatlarla yüzde 0.4'lik artışla 19 milyar 902 milyon lira olarak gerçekleşti. Öte yandan devletin nihai tüketim harcaması cari fiyatlarla yüzde 7.6'lık artışla 61 milyar 8 milyon lira, sabit fiyatlarla yüzde 2.4'lik artışla 3 milyar 277 milyon lira oldu. Gayri safi sabit sermaye oluşumu değeri ikinci üç aylık dönemde cari fiyatlarla yüzde 10.1'lik artışla 90 milyar 500 milyon lira, sabit fiyatlarla yüzde 3.5'lik azalışla 7 milyar 536 milyon lira olarak hesaplandı.

İhracat yükseliyor

Mal ve hizmet ihracatı cari fiyatlarla yüzde 20.8'lik artışla 118 milyar 769 milyon liraya, sabit fiyatlarla yüzde 5.5'lik artışla 8 milyar 557 milyon liraya yükseldi. Mal ve hizmet ithalatı değeri ise sözkonusu dönemde cari fiyatlarla yüzde 8.5'lik artış göstererek 139 milyar 873 milyon liraya yükseldi, sabit fiyatlarla da yüzde 4.6'lik azalışla 8 milyar 950 milyon liraya çıktı.

Büyümede ilk 10'da yokuz

Ülke	Büyüme oranı (%)
Çin	7.5
Hindistan	5.7
Endonezya	5.1
Macaristan	3.9
Güney Kore	3.5
Polonya	3.3
İngiltere	3.2
Avustralya	3.1
Cek Cumhuriyeti	2.5
ABD	2.5
Kanada	2.5
Singapur	2.4
Türkiye	2.1
Almanya	1.3

'Büyüme % 4'ün altında kalabilir'

Maliye Bakanı Mehmet Simsek, bu yılın ikinci çeyreğinde büyümenin bir miktar ivme kaybettiğini belirterek, yaz aylarında yaşanan kuraklık, AB ülkelerinde devam eden ekonomik sorunlar ile İrak ve Ukrayna kaynaklı jeopolitik gerilimlerin yıl sonunda reel GSYH'nin Orta Vadeli Program'daki (OVP) öngörülen yüzde 4'lük tahminin altında kalma riskini artırdığını belirtti.

'Yeni bir tahmin ortaya koyacağız'

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, büyüme rakamlarının beklentilerinin biraz altında olduğunu, "Bizim orta vadeli programdaki hedefimiz yüzde 4'tü ve onun üzerinde çalışıyoruz. Yeni bir tahmin ortaya koyacağız. Bizim de 3 ila 4 arasında olacak beklentimiz var. Yeni orta vadeli programda bu yönde bir tahminimiz olacak" dedi.

'Yıllık büyüme % 3 eşliğinin altında'

Prof. Dr. A. Erinc Yeldan, Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi

"Büyüme rakamları Türk ekonomisinin yapsal ikilemini ortaya çıkardı: Türkiye, yurt dışından uzun döviz girdisi bulabilirdi süreçte tüketime dayalı bir büyüme sergilemekte, yabancı sermaye girişleri yavaşladığında da büyüme hızı düşmektedir. Dış açığın finansmanı sıcak para girişlerine dayanarak sağlıksız niteliğe bürünmüştür. Bu da Türkiye'nin krizli ve istikrarlı bir ülke olarak değerlendirilmesine yol açmaktadır. Büyümeye ihracatın katkısı çok sınırlıdır. Türkiye, net ihracatta elde ettiği yüzde 1.5'lik gelişmeye ancak bu kadar büyüyebilir. Sanayinin milli gelirden aldığı pay yüzde 25'lerden yüzde 15 düzeyine gerilemiş, eğitimin milli gelirden aldığı pay inşaat sektörünün gerisine düşmüştür. Bu koşullar altında Türkiye eğitilmiş, vasıflı işgücünden yoksun, bir ucuz işgücü deposu olarak uluslararası rekabette başarılı olamayacaktır. Elimizdeki veriler, tarımda kuraklığın etkisiyle birlikte sanayi sektöründeki üretkenlik yavaşlamasına bağlı olarak yıl sonu büyümesinin yüzde 3 eşliğinin altında olabileceğini göstermektedir. Bu şartlar altında enflasyonist baskıların sürmesi ve döviz kurunda da daha yüksek maliyetlerin yaşanması kaçınılmaz durumdur."

Kesintisiz büyüme

Türkiye, küresel durgunluk endişeleriyle geçen ikinci çeyrekte yüzde 2.1 büyüdü. 19 çeyrektir kesintisiz süren büyümenin itici gücü ise ihracat oldu. Daha güçlü büyüme için gözler Merkez Bankası yönetiminde

17 Aralık darbe girişimi ve Merkez bankası'nın yüksek faiz politikasına rağmen, bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 4.7 büyüyen Türkiye, ikinci çeyrekte de yukarı yönlü hareketini sürdürdü. Başta Avrupa Birliği olmak üzere küresel resesyona endişelerin hakim olduğu yılın ikinci çeyreğinde, Türkiye ekonomisindeki büyüme yüzde 2.1 oldu. Bu rakamla Türkiye ekonomisi 19 çeyrektir kesintisiz büyüyerek öne çıktı. 6 aylık büyüme oranı ise yüzde 3.3 olarak açıklandı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) bir açıklama yaparak, daha önce yüzde 4.3 olarak bildirilen ilk çeyrek büyüme oranını yüzde 4.7, yüzde 4 olan 2013 büyüme oranını da yüzde 4.1 olarak revize etti.

ulaştı. İlk çeyrekte ihracatın büyüme katkısı 2.6 puan olurken ikinci çeyrekte rakam 2.9'a çıktı.

YATIRIMLARA MERKEZ FRENİ

İkinci çeyrekte büyüme için yurtiçi tüketim 0.3 puan, devletin nihai tüketim harcamaları 0.3 puan yukarı çıktı. Özel yatırımların katkısı ise aşağı yönlü oldu. İhracat kaynaklı talebin bir kısmının karşılanması için stokların kullanılması, stok kaleminin de büyüme için 0.4 puan aşağı çekmesine neden oldu. Devletin yatırım harcamaları ise katkı sağlamadı. Özel sektör yatırımlarındaki yıllık daralma yüzde 4'e ulaştı.

Merkez Bankası'nın ocak sonunda olağanüstü toplanarak faizleri rekor seviyeye yükseltmesi, özel sektör yatırımlarının durmasına neden olmuştu. 28 Ocak'taki olağanüstü Para Politikası Kurulu toplantısında, politika faizini yüzde 4.5'ten 10'a çeken Merkez Bankası, 8 aylık sürede sadece 1.75 puanlık faiz indirimi gerçekleştirdi. Merkez Bankası'nın bu politikası, ortalamada yüzde 6.6 olan 3 aylık mevduat faizlerini yüzde 11.30'a kadar yükseltti. 'Paradan para kazanmayı' cazip hale getiren bu oranlar, özel sektörde yatırımların durmasına neden oldu.

YURTIÇİ TÜKETİM ZAYIF

BURGAN Yatırım Başekonomisti Haluk Bürümceki, yurtiçi tüketimin zayıflığına koruduğunu, büyüme için dış talebin sürüklediğini belirterek, "Önceki çeyrekte olduğu gibi özel yatırımlar ve stok azaltışı büyüme ivmesini düşürsün ama unsurlar oldu" dedi. Hanehalkının nihai tüketim harcamalarının değeri yılın ikinci çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 6.1 artarak 292.4 milyar lira, sabit fiyatlarla da yüzde 0.4'lük artışla 19.9 milyar lira olarak gerçekleşti. Devletin nihai tüketim harcaması yüzde 2.4'lük artışla 3.2 milyar lira oldu.

KİŞİ BAŞI GELİR: 10.807 DOLAR

TÜİK verilerine göre üretim yöntemiyle GSYH tahmini, ikinci çeyrekte 30.8 milyar TL oldu. GSYH cari fiyatlarla ikinci çeyrekte 423.9 milyar TL, ilk yarıda ise 832.35 milyar TL oldu. TÜİK'in açıkladığı rakamlara göre kişi başına gelir 2013'te cari fiyatlarla 20 bin 580 TL, dolar cinsinden ise 10 bin 807 dolar olarak hesaplandı.

EKONOMİNİN KARNESİ

- ✓ %2.1: İkinci çeyrek büyüme
- ✓ %3.3: Altı aylık büyüme
- ✓ 797.5 milyar dolar: Ekonominin büyüklüğü
- ✓ 10.807 \$: Kişi başı gelir

EKONOMİYİ KİM BÜYÜTTÜ?

	1. çeyrek	2. çeyrek
Hanehalkı tüketimi	2.2	0.3
Devletin tüketimi	0.9	0.3
kamu yatırımı	0.3	0.0
Özel sektör yatırımı	-0.3	-0.9
Net ihracat	2.6	2.9
Stok değişimi	-1.1	-0.4
Büyüme	4.7	2.1

VATANDAŞ NEREYE HARCADI?

Harcama (milyon TL)	Artış (%)
Gıda, içki, tütün	16.31
Giyim ve ayakkabı	1.82
Konut, su, elektrik, doğalgaz	8.33
Mobilya, ev aletleri	9.29
Sağlık	9.53
Ulaştırma, haberleşme	12.85
Eğilence ve kültür	16.93
Eğitim	16.12
Lokanta ve oteller	11.29
Çeşitli mal ve hizmetler	-29.14

Nihat Zeybekci/Ekonomi Bakanı

Faiz kemeri çok sıkıldı

EKONOMİ Bakanı Nihat Zeybekci, faiz kemerinin çok sıkıldığını ve iç talebe katkısının negatife indiğini söyledi. Merkez Bankası'nı eleştiren Zeybekci, "Merkez Bankası'na faiz konusundaki sitemlerimizin sebebi bugün açıklanan verilerde daha net görülebilir. Yüzde 4'ü görebilmemiz için iç talebin negatife inen katkısının yine pozitif dönmeye gerekiyor. Bunun için de son çeyrek performansımız önemli" dedi.

Mehmet Şimşek/Maliye Bakanı

Faizlerdeki düşüş olumlu etkileyecek

MALİYE Bakanı Mehmet Şimşek, bu yılın ikinci çeyreğinde büyümenin bir miktar yavaşladığını söyledi. Şimşek, "Reel GSYH, yılın ikinci çeyreğinde yıllık bazda yüzde 2.1 oranında nispeten düşük bir oranda büyüdü" dedi. Şimşek, global finansal koşullardaki iyileşme, faizlerdeki düşüş ve siyasi istikrarın önümüzdeki süreçte iç talebi olumlu yönde etkileyeceğini söyledi.

Cevdet Yılmaz/Kalkınma Bakanı

Büyüme yüzde 3-4 arasında olacak

KALKINMA Bakanı Cevdet Yılmaz, Orta Vadeli Program'da (OVP) 2014 yılı için büyüme öngörülerinin yüzde 4 olduğunu ancak şimdiki onun üzerinde çalıştıklarını belirtti. Yılmaz, "Büyümede yeni OVP'de muhtemelen yüzde 3 ile 4 arası bir beklentimiz olacak" dedi. Yılmaz, Türkiye'nin 2009'daki küçülmeden sonra sürekli büyümeye devam ettiğini söyledi.

Erdal Bahçivan/İSO Yönetim Kurulu Başkanı

Sanayi ve üretme yönelmek gerekiyor

İKİNCİ çeyrek büyüme rakamlarını değerlendiren İSO Başkanı Erdal Bahçivan, "Türkiye'nin son 10 yıldır sırtını dayadığı sektörler, rollerini tamamlamıştır. Türkiye, artık daha yüksek düzeyde büyümek için ciddi bir makas değişikliğine, yani sürdürülebilir bir büyüme için sanayi ve üretime yönelmek durumundadır" dedi.

Mehmet Büyükeksi/TİM Başkanı

Büyümenin itici gücü yine ihracat

İHRACATIN büyümeye verdiği desteğin devam ettiğine işaret eden TİM Başkanı Mehmet Büyükeksi de, "Büyümenin ana kaynağının ilk çeyrekte olduğu gibi ikinci çeyrekte de ihracat olması son derece önem taşıyor. Güçlenen sanayi rakamlarıyla ikinci yarıdaki genel büyüme verilerinin daha iyi olacağını bekliyoruz" dedi.

LOKOMOTİF İHRACAT

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış GSYH (Gayrisafi Yurtiçi Hasıla) ikinci çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 0.5 azalırken, 2013'ün aynı dönemine göre yüzde 2.4 arttı. Türk Lirası'nda Mayıs 2013 sonrasında gözlenen uzun vadeli düzeltme sürecinin yanı sıra, Euro Bölgesi'ndeki toparlanmanın ihracata yansmasıyla, net ihracatın büyüme katkısı 2012'nin ikinci çeyreğinden bu yana en yüksek seviyeye

AVRUPA'YA FARK ATTIK

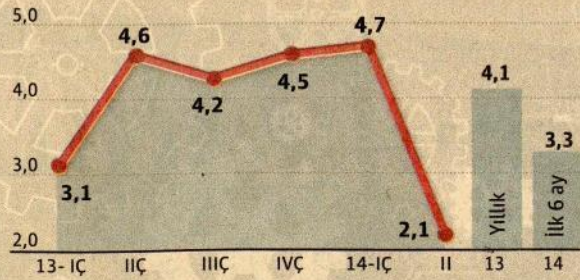
YAKLAŞIK 5 yıldır büyüyen Türkiye ekonomisi, yılın 2'nci çeyreğinde yüzde 2.1'lik büyüme oranıyla Avrupa Birliği (AB) ve Euro Bölgesi ekonomilerinin üstünde performans sergiledi. Euro Bölgesi yılın 2'nci çeyreğinde yıllık bazda yüzde 0.7, AB ekonomisi ise yüzde 1.2 büyüdü. Söz konusu dönemde Avrupa'nın en büyük ekonomilerinden Almanya yüzde 1.3, Fransa yüzde 0.1 büyürken, İtalya ekonomisi yüzde 0.3 daralma gösterdi. Dünyanın en güçlü ekonomisi ABD'nin bu dönemdeki büyüme hızı yüzde 2.4 oldu. Üye ülkeler arasında yılın ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre en fazla büyüme yüzde 3.7 ile Macaristan'da görüldü. Aynı dönemde ekonomisi en fazla daralan ülke yüzde ise 2.5 ile Güney Kıbrıs Rum Kesimi oldu.

Büyüme beklentinin altında: %2.1

Büyüme yılın ikinci çeyreğinde yavaşladı. Geçen yıl yüzde 4.6 düzeyinde bulunan büyüme oranı, bu yılın aynı döneminde yüzde 2.1'le beklentilerin altında kaldı. İlk altı aylık büyüme yüzde 3.3 olarak gerçekleşirken, yıllık hedefte de revizyon olasılığı arttı. İlk çeyrek büyüme oranını ise yüzde 4.3'ten 4.7'ye revize edildi. Büyümeye en yüksek katkıyı 1.5 puanla ihracat yaptı. Yatırımlardaki gerileme büyümeyi yaklaşık bir puan aşağı çekerken, tüketim harcamalarının katkısı 0.5 puan oldu. **HÜSEYİN GÖKÇE / 11**

İlk yarının büyüme oranı %3.3 oldu

(Çeyrek dönemler itibarıyla büyüme; %)

EKONOMİ BAKANI ZEYBEKÇİ: TCMB'ye sitemimiz bu yüzden

Merkez Bankası'na faiz konusundaki sitemlerimizin sebebi bugün (dün) açıklanan verilerde daha net görülebilir. Türkiye ekonomisi 2014'te net ihracatın katkısıyla büyüyecek.

MALİYE BAKANI ŞİMŞEK: İç talep canlanacak

Yaşanan kuraklık, AB'deki ekonomik sorunlar, Irak ve Ukrayna kaynaklı gerginlikler büyümenin yıl sonunda yüzde 4'ün altında kalması riskini artırdı. Siyasi istikrar önümüzdeki süreçte iç talebi olumlu etkileyecek.

KALKINMA BAKANI YILMAZ: Revizyon üzerinde çalışıyoruz

OVP'deki yüzde 4'lük büyüme oranı üzerinde çalışıyoruz. Yeni OVP'de tüm gelişmeleri dikkate alarak büyüme için de yeni bir tahmin ortaya koyacağız. Rakam yüzde 3-4 arası olabilir.

İSO BAŞKANI BAHÇIVAN: Makas değişikliği şart

İkinci çeyrek büyümesi, Türkiye'nin son 10 yıldır büyüme yolunda sırtını dayadığı sektörlerin rollerini tamamladığını ortaya koyuyor. Sürdürülebilir bir büyüme için sanayiye ve üretime yönelmeliyiz.

Büyüme beklentisinin altında yıl sonu hedefi uzaklaşıyor

Büyüme ikinci çeyrekte yüzde 2.1'de kaldı, ilk yarıda ise yüzde 3.3 oldu. Rakamlar yılın tamamı için öngörülen yüzde 4'lük büyüme hedefinden uzaklaşıldığını gösterdi.

HÜSEYİN GÖKÇE / ANKARA

2014 yılı ikinci çeyrek büyüme verileri açıklandı. Rakamlar yılın tamamı için öngörülen yüzde 4'lük büyüme hedefinden uzaklaşıldığını gösterirken, beklentilerin de altında kaldı. TÜİK ilk çeyrek için yüzde 4.3 olarak açıkladığı büyüme verisini yüzde 4.7'ye revize ederken, ikinci çeyrek büyüme verisini yüzde 2.1 olarak açıkladı. 6 aylık büyüme ise yüzde 3.3 seviyesinde gerçekleşti. Sabit fiyatlarla hesaplanan yatırımlar ikinci çeyrekte yüzde 3.5 küçülürken, ağır kuraklığın etkisiyle bu dönemde tarım sektörü de yüzde 1.8 küçüldü. 2013 yılında kişi başına düşen milli gelir de 10 bin 807 dolar olarak açıklandı.

Son yıllarda program ve planlara yüzde 4 olarak konulan büyüme hedefine, 2014 yılında yaklaşılmaması zor görünüyor. Yılın ilk çeyreğinde yüzde 4.3 olarak açıklanan, ancak TÜİK'in yüzde 4.7'ye revize ettiği büyüme, kalan dönem için umut verse de gerek kuraklık, gerekse tüketimin azalması yönünde alınan önlemler ikinci çeyrekte büyüme rakamlarını yüzde 2.1'de tuttu.

TÜİK Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2'nci Çeyrek verilerine göre sabit fiyatlarla yüzde 2.1 artışa, hasıla 30 milyar 803 milyon lira oldu. Cari fiyatlarla hasıla ise 423 milyar 921 milyon liralık seviyeye yüzde 9.7 artış gösterdi.

Devletin harcama artışı vatandaşın üzerinde

2014 yılı ikinci çeyreğinde harcamalar yöntemiyle sabit fiyatlarla yüzde 2.1 büyüme yaşanırken, devlet harcamalarındaki artış oranı, hanehalkının harcamalarındaki artışın 5.5 katı düzeyinde oldu. Bu dönemde hanehalkının nihai tüketim harcaması yüzde 0.4 artarken, devletin nihai tüketim harcamalarındaki artış yüzde 2.4 olarak hesaplandı.

Yatırımlar azaldı

Sabit fiyatlarla hesaplanan ve yatırım tutarlarını gösteren gayri safi sabit sermaye oluşumu yılın ikinci çeyreğinde yüzde 3.5 azaldı. Bu dönemde kamu yatırımları yüzde 0.9 gerilerken, kamunun makine yatırımları yüzde 12.8 azaldı. Kamunun inşaat harcamaları ise yüzde 1.3 artış gösterdi. Özel sektör yatırımlarındaki gerileme kamu yatırımlarından daha çok oldu. İkinci çeyrekte özel sektör yatırımları yüzde 4.1 gerilerken, makine yatırımları yüzde 7.8 azaldı. Buna karşılık inşaat yatırımlarında ise yüzde 4.3'lük büyüme yaşandı.

Tüketimin ve yatırımın payı geriliyor

İkinci çeyrekteki yüzde 2.1'lik büyüme en büyük katkıyı 1.48 puanla ihracat yaptı. İthalatın katkısı ise 1.42 oldu. Söz konusu çeyrekte kamu ve özel tüketim harcamalarının büyüme katkısı 0.51 puan olurken, bunun 0.26 puanlık bölümünü özel tüketim harcamaları oluşturdu. Büyüme için özel yatırımlar 0.87, stok değişimi ise 0.44 puan aşağı çekti.

Kuraklığın etkisi tarım yüzde 1.8 küçülttü

Geçen yıl başlayan ve 2014 yılında etkisini arttıran kuraklık, tarım sektörünün yılın ikinci çeyreğinde yüzde 1.8 küçülmesine yol açtı. İktisadi faaliyet kollanına göre yapılan değerlendirilme-

Harcamalar yöntemiyle sabit fiyatlarla büyüme hızları (%)

	2013 2. çeyrek	2014 2. çeyrek	2013 2. çeyrek	2014 2. çeyrek
Gayri safi yurtiçi hasıla	4.6	2.1	3.4	-3.5
- Yerişik hanehalkının tüketimi	5.6	0.4	27.3	-0.9
- Yerişik olmayan hanehalkının yurtiçi tüketimi	6.5	0.4	39.3	-12.8
- Yerişik olmayan hanehalkının yurtiçi tüketimi	21.4	1.9	25.3	1.3
- Yerişik hanehalkının yurtdışı tüketimi	7.8	10.6	-0.8	-4.1
- Yerişik olmayan yurtdışı tüketimi	8.0	2.4	-1.3	-7.6
Devletin nihai tüketim harcamaları	8.0	2.4	0.5	4.3
- Maaş, ücret	3.5	4.3	0.0	5.5
- Mal ve hizmet alımları	12.0	0.9	12.5	-4.6
Gayri safi sabit sermaye oluşumu				
- Kamu sektörü				
-- Makine-teçhizat				
-- İnşaat				
-- Özel sektör				
-- Makine-teçhizat				
-- İnşaat				
Mal ve hizmet ihracatı				
Mal ve hizmet ithalatı				

Şimşek: Yüzde 4'ün altında kalma riski artıyor

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, parasal sıkılaşma, makro ihtiyati tedbirlerin gecikmeli etkisi, yavaşlayan AB ekonomisi ve jeopolitik gerginliklerin etkisiyle ikinci çeyrekte büyümenin bir miktar ivme kaybettiğini bildirdi. Şimşek şunları kaydetti: "Yılın ilk yarısında büyümenin en önemli kaynağı 2.7 puanlık katkıyla dış talep olurken, iç talep 0.6'lık katkıyla nispeten sınırlı kalmıştır. Global

finansal koşullardaki iyileşme, faizlerdeki düşüş ile seçim sonrası süreçte pekişen siyasi istikrar önümüzdeki süreçte iç talebi olumlu yönde etkileyecektir. Ancak yaz aylarında yaşanan kuraklık, AB ülkelerinde devam eden ekonomik sorunlar ile Irak ve Ukrayna kaynaklı jeopolitik gerginlikler, yıl sonunda reel GSYH'nin OVP'de öngördüğümüz yüzde 4'ün altında kalma riskini artırmaktadır."

Büyüme:

Yatırımların azalması dikkate alınmalı

TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi, güçlü çeyrek büyüme verilerinin yanı sıra genel büyüme verilerinin daha iyi olacağını beklendiklerini belirtti. Büyükekşi, "Büyüme verilerinde yatırımların azalmasına dair sinyallerin önemle dikkate alınması ve bilhassa sanayi üretiminin canlanmasına dair özel sektör yatırımlarına ağırlık verilmesi gerektiğine inanıyoruz" dedi.

Yılmaz: Yeni OVP'de büyüme tahmini %3-4 olacak

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, Orta Vadeli Program'da (OVP) 2014 yılı için büyüme öngörülerinin yüzde 4 olduğunu ancak şimdi onun üzerinde çalıştıklarını belirtti. "Büyüme açısından yeni OVP'de muhtemelen yüzde 3 ile 4 arası bir beklentimiz, tahminimiz olacak" dedi. İkinci

çeyrek büyüme rakamının beklentilerinin biraz altında kaldığını belirterek ilk çeyreğe ilişkin yapılan revizyonu hatırlatan Yılmaz, "İkisini birlikte düşündüğümüz zaman ilk yarı için beklentilerimizden çok farklı bir tabloyla karşı karşıya değiliz" diye konuştu.

Zeybekci: Faiz kimeri çok fazla sıkıldı

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Merkez Bankası'na faiz konusundaki siyasetlerinin sebebinin açıklanan büyüme verisinde daha net görüleceğini söyledi. Zeybekci, faiz kimerinin çok sıkıldığını ve iç talep katkısının negatif indigini belirterek, "Bizim Türkiye olarak

sürdürülebilir ve dengeli büyümemiz hem iç hem dış talebi büyümeye benzer katlan vermesinden geçiyor" dedi. Zeybekci, "Türkiye olarak yıl hem büyüyoruz hem istihdamımızı artırıyoruz hem de cari açığı aşağı çekiyoruz. Bu bir başarıdır" açıklamasını yaptı.

ISO Başkanı: Yeni aktör gerek, o da sanayi

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Erdal Bahçivan, "Türkiye, artık daha yüksek düzeyde büyümek için ciddi bir makas değişikliğine, yani sürdürülebilir bir büyüme için sanayiye ve üretime yönelmek durumundadır" açıklamasında bulundu. Türkiye'nin son 10 yıldır

büyüme yolunda sırtını dayadığı sektörlerin rollerini tamamladığını, bugün sürdürülebilir bir büyüme hikayesine ve bu hikayeyi yaratacak yeni bir aktöre ihtiyaç duyulduğuna dikkati çeken Bahçivan, "Bu aktörün de sanayi, yani üretim olduğu gereğiyle karşı karşıyayız" dedi.

ASO Başkanı: Model gözden geçirilmeli

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Nurettin Özdebi, ikinci çeyrek büyüme verilerinin uyarılarının haklılığını gösterdiğini belirterek şunları söyledi: "Bu durum, büyüme modelimizi gözden geçirme ihtiyacını açıkça ortaya koymaktadır. Birbirimize ev yaparak zenginleşemeyiz. Bu

nedenle öncelikle kıt kaynaklarımızı rant fırsatlarına değil, üretime ve yatırıma yönetmemiz gerekmektedir. Şimdi önceliğimiz, üretim ve yatırım ortamını iyileştirecek ve sanayileşmemizin önünü açacak, sanayinin kar etmesini sağlayacak yapısal reformlar olmalıdır."

de, hanehalkının içveren olarak faaliyeti kaleminde de yüzde 2'lik küçülme gözlemlendi.

Bu kategoride en yüksek oranlı büyüme yüzde 10.8 ile su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetlerinde gözlemlendi. İmalat sanayinde büyüme yüzde 2 olurken, son dönemlerde her yönüyle çok tartışılan inşaat sektöründe büyüme genel ortalamasının üzerinde yüzde 2.6 seviyesinde gerçekleşti.

Yine bu dönemde finans ve sigorta faaliyetlerindeki yüzde 7.1 ve

mesleki-bilimsel faaliyetlerdeki yüzde 9.6'lık büyüme dikkat çekti.

2013'te kişi başına gelir 10 bin 807 dolar

TÜİK, 2013 yılına ilişkin cari fiyatlarla GSYH sonuçlarını da açıkladı. Buna göre 2013 yılında cari fiyatlarla yüzde 10.5 artan GSYH 1 katrilyon 565 milyar 181 milyon lira oldu. Kişi başına düşen milli gelir ise cari fiyatlarla 20 bin 580 lira, dolar cinsinden de 10 bin 807 dolar olarak hesaplandı. Kişi başına düşen gelir, 2012 yıl-

Kütükcü: Sanayiye önceleyen restorasyon gerek

Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü, 2023 hedefleri için ekonomide sanayi üretimini önceleyen bir restorasyona ihtiyaç duyulduğunu vurguladı. Kütükcü, "Daha yüksek büyüme için üniversitelerimizde ürettiğimiz bilgiyi, fabrikalarımızda sanayi ürüne dönüştürmek, markalarımızla küresel piyasalara sunmak zorundayız" dedi.

"Türkiye'nin peyeni güven sinyallerine ihtiyacı var"

TOSIAD Uluslararası Koordinatörü ve Avrupa Birliği Temsilcisi Bahadır Kaleağası, "Ekonomik büyümenin düştüğü ve cari açık sorununun ciddiyetini koruduğu bu dönemde Türkiye'nin huzle tazelenmesi ve peyeni güven sinyallerine ihtiyacı var" dedi.

Yorgancılar: Yatırım iklimi iyileştirilmeli

Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Ender Yorgancılar, yüzde 2.1'lik büyüme rakamının beklentilerin altında olduğunu belirtti. Ender Yorgancılar, "Türkiye'nin tüketim ve inşaat sektörü ile daha fazla büyümesi mümkün değil. Sanayi üretimine ve ihracata dayalı büyüme fikrinin, politik ve konjonktürel alt yapısının oluşturulması gerektiği artık görülmüştür. İhtiyacı olan şey rekabetçi-gerçekçi kur ve yatırım ikliminin iyileştirilmesidir" dedi.

ında ise 10 bin 497 dolar olarak açıklanmıştır.

2014'te yüzde 4.1 büyülmüş

TÜİK, 2014 yılı ilk çeyreği dahil olmak üzere geride dönmüş 5 çeyreklik büyüme verilerini revize etti. Buna göre geçen yüzde 4 olarak açıklanan büyüme oranı, revizeyle birlikte yüzde 4.1 oldu. Bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 4.3 olarak açıklanan büyüme oranı ise 0.4 puan gibi büyük bir artışla yüzde 4.7'ye revize edildi.

BDDK'DAN FUAT AVNI UYARISI

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Twitter'da Fuat Avni adıyla atılan tweet'lerde bazı bankaların izlemeye olduğu yönündeki haberleri sayfalarna taşıyan medya kurumları ile ilgili hukuki işlem başlatılacağını açıkladı.

BDDK
Başkanı
Mukim
Öztekin

BÜYÜME ÜRETİM YERİNE TÜKETİME DAYALI OLUNCA HER GAZ CARİ AÇIĞI PATLATIYOR

BU İNİŞ ÇIKIŞA ÖNLEM ŞART

KREDİ, KART VE TAKSİT SINIR GELDİ

BDDK'nın aldığı kredi kartı ve tüketici kredileri taksit sınırlaması, altın ve cep telefonunda taksit yasağı tüketimi kısıt

YÜKSEK FAİZ YATIRIMI ZORLAŞTIRDI

Merkez Bankası'nın ocak sonunda faiz oranlarını yüzde 7.75'ten yüzde 12'ye kadar çıkarmasının gecikmeli etkisi oldu

KİŞİ BAŞI GELİR 10.807 DOLAR

TÜİK verilerine göre üretim yöntemiyle GSYH tahmini, ikinci çeyrekte 30.8 milyar TL olarak gerçekleşti. GSYH cari fiyatlarla ikinci çeyrekte 423.9 milyar TL, ilk yarıda ise 832.3 milyar TL oldu. Kişi başına GSYH değeri 2013 yılında cari fiyatlarla 20 bin 580 TL, dolar cinsinden ise 10 bin 807 dolar olarak hesaplandı.

Ekonomi yönetiminde süper yetenekleri olan Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın makas değiştirerek büyümeyi daha sağlam bir zemine oturtması bekleniyor.

2.1 NEREDEN GELDİ?

İHRACAT BİLE GERÇEK KATKI DEĞİL

Büyümeye net ihracat katkısı 2.9 puan olunca bu rakam günü kurtardı. Ancak detaylar, bu performansta ihracat büyümesi kadar ithalattaki daralmanın da etkili olduğunu gösteriyor. Özellikle önceki yıl altın ithalattaki yüksek tutar bu yıl gerçekleşmeyince ithalatin azalmasının etkisi yüksek oldu.

İHRACATÇI STOK KULLANDI

Stok kaleminin % 0.4 düşmesi ihracatçıların talebi karşılamak için stokların kullanıldığını gösterdi. Yeni üretim yerine stok kullanımı ekonomide olan givensizliğin diğer bir ifadesi olarak kabul ediliyor.

RAKAMLAR REVİZE EDİLDİ

TÜİK, geçen yılki büyüme rakamlarını revize etti. 2013 yılı büyüme rakamı yüzde 4.1'ten yüzde 4.1'e yükseltildi. Kişi başına gelir de 10 bin 782 dolardan 10 bin 807 dolara revize edildi.

Dünyanın en gelişmiş ülkelerinden olan Almanya'nın yüzde 1.3 büyüdüğü 2014'ün ikinci çeyreğinde, gelişmekte olan ülkeler arasında yer alan Türkiye yüzde 2.1 ancak büyüyebilirdi. Nüfus artış hızı ve her alanda ihtiyaç duyulan yatırım ve tüketim eksikliğine bakıldığında bu rakam gerçekte Türkiye'nin frene yine sert bastığını gösteriyor.

Bu nedenle uzmanlar da yüzde 5'in altındaki büyüme rakamlarını küçülme sayıyor. Ekonominin büyümemesine neden olan ana etkenlerin başında hükümetin tüketimi kısıtlamak için aldığı önlemler geliyor. Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın 'insanattan sanayiye geçmek' diye adlandırdığı yeni ekonomik dönüşümün neden yapılmaya çalışıldığı bu

rakamları görünce net olarak anlaşılıyor. Tamamen tüketime dayalı ekonomide hükümet ayağını azıcık frene dokundurunca bütün dengeler altüst oluyor, ekonomi 2014 ikinci çeyrekte olduğu gibi beklenmedik daralmayla karşılık veriyor. Tam tersi frenden vazgeçince bu kez artan tüketimle ekonomi uçuyor. Bu arada cari açığı zıplıyor, yeni riskler yaratıyor. Bu 'iniş çıkış' ekonomik ülkenin ritmini bozuyor.

TAKSİT SINIRI VURDU
2009'dan bu yana gelen en kötü ikinci çeyrek rakamı olan yüzde 2.1'lik büyüme mevsim ve takvim etkisinden arındırıldığında çeyrek bazda yüzde 0.5 daralmaya bile dönüyor. Bu rakam aynı zamanda son 12 yılın 2'inci çeyrek ortalaması

olarak yüzde 1.2'nin de oldukça altını işaret ediyor. Bu tabloyu yaratan nedenlerin başında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun aldığı ve absverisi 9 ay, tüketici kredilerini 36 ay taksitle sınırlayan, altın ve cep telefonuna taksiti yasaklayan düzenleme oldu.

NEGATİF KATKI YAPTI
Her ne kadar geçtiğimiz günlerde altına yeniden 4 taksit sınırı gelse de bu gelişme taksitli kredi kartı harcama larını 13 milyar lira azalttı. Büyüme rakamlarına bu, hanehalkı tüketiminin sadece yüzde 0.4 artması olarak yansdı.Özel tüketimin büyüme katkısı 0.3 bu rakam 2012'nin son çeyrekte görülen negatif katkıdan ardından en kötü rakam olarak karşımıza çıktı. Diğer yandan üretim tarafında toptan ve perakende ticaretin ancak 0.3 büyüyebilmesi ile finans ve sigortadaki büyümenin yüzde 14.2'den 7.1'e gerilemesi bu önlem etkisiyle gerçekleşti.

Üçüncü çeyrekte 3 olumlu neden var

Merkez Bankası'nın yılın ikinci çeyreğinde art arda yaptığı iki faiz indiriminin yanı sıra BDDK'nın da hem altında 4 taksit sayısını kabul etmesi hem de kredi kartındaki taksit sınırlamasının tüketici kredileriyle açılmasına göz yumması üçüncü çeyrek rakamının o kadar kötü olmayabileceğini gösteriyor. Sanayi üretiminin temmuzda yüzde 3.6 artması

da ekonomistleri üçüncü çeyrek için ikinci çeyrek kadar umutsuz kılmıyor. Ancak tüm bu gelişmelere karşın yıl sonu büyüme hedefi olan yüzde 4'ün yakalanması artık zor görünüyor.

MEHMET BÜYÜKEKŞİ / TÜRKİYE İH. BİR. BŞK.

İhracat büyümede anahtar rolünde

"Yıl sonunda % 3-4 bandında bir rakam bekliyoruz. Bu yıl bir önceki yılın aksine iç talepten ziyade dış ticaretin büyümede anahtar güç olduğu bir dönem oldu. Bu aynı zamanda, cari açığın da gerilemesini sağlıyor. Bununla birlikte yılın ikinci yarısından itibaren Ortadoğu kaynaklı jeopolitik risklerle karşı karşıya geldik. Ancak AB pazarında yakaladığımız yüzde 13'lük olumlu tempo sayesinde ihracatta yükseliş sürecektir."

NURETTİN ÖZDEBİR / ANKARA SANAYİ OD. BŞK.

Birbirimize ev yaparak zenginleşemeyiz

"İkinci çeyrekte sanayideki üretimin arttığını düşünürken düşük olmasının nedeniyle zaten düşük bir büyüme bekliyorduk ancak, dış ticaretin olumlu sürpriz yapabileceğini de düşünüyorduk. Net ticaretin büyümeye pozitif katkı yapmasına rağmen bu etki çok fazla olmadığı için bu beklentimiz de gerçekleşmedi. Birbirimize ev yaparak zenginleşemeyiz. Kıt kaynaklarımızı üretime ve yatırıma yönelmemiz gerekiyor."

ERDAL BAHCIVAN / İSO BAŞKAN

Hikâye yaratacak aktör sanayicidir

"Bu rakamlar göstermiştir ki, Türkiye, artık daha yüksek düzeyde büyüme için ciddi bir makas değişikliğine, yani sürdürülebilir bir büyüme için sanayiye ve üretime yönelmek durumundadır. Bize göre sürdürülebilir bir büyüme hikâyesine ve bu hikâyeyi yaratacak yeni bir aktöre ihtiyaç duyuluyor. Bu aktörün de sanayi, yani üretim olduğu gerçeği ile karşı karşıya bulunuyoruz."